

СУ "ЙОРДАН ЙОВКОВ" с.РИБНОВО
община Гърмен, област Благоевград тел.0893 / 60 52 50
E-mail: sou_ribnovo@abv.bg / <http://www.sou-ribnovo.bg>

Програма за намаляване броя на отсъствията на учениците

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“ СЕЛО РИБНОВО

Утвърждавам:

Директор: .....
/ Манчо Джуркин /

ПРОГРАМА
ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ
ЗА 2023 / 2024 УЧЕБНА ГОДИНА

Програмата за намаляване броя на отсъствията на учениците е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 7 / 7.09.2023г.) и е утвърдена със заповед на директора на училището.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности за намаляване на отсъствията на учениците в Средно училище „Йордан Йовков“ с. Рибново.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Прекомерните отсъствия водят до отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система, което прави въпроса институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През уч. 2023/2024 година в Средно училище „Йордан Йовков“ с. Рибново в дневна форма се обучават 546 ученика. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждеременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

За периода на предходните учебни години учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година/период	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2019/2020	25513	9539
2020/2021	36430	11120
2021/2022	35172	13683
2022/2023	40496	23666

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:

- здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
- семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
- за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.

2. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:

• *Нежелание на ученика да учи*

По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.

• *Липса на родителски контрол*

Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. Не на последно място е и обстоятелството, че има ученици от други населени места, които пътуват ежедневно, което на практика означава, че спрямо трудно се упражнява системен родителски контрол.

• *Наличие на социални фактори*

Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

• *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*

• *Неефективни санкции на ученици*

Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в голямата им част те са несъбираеми и не постигат търсения ефект.

Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

2. Предприети мерки от училището за намаляване на отсъствията:

Обект на специално внимание са учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допусkali повече от 5 неизвинени отсъствия (20 ученици), както и такива с подобни проблеми през настоящата година (7 ученици). Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ – Гърмен) спрямо някои ученици е постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- *Административни мерки и работа с за намаляване на отсъствията:*
  - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
  - Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини – за над 30 ученици.
  - Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.
  - Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – над 15 проверки.
- *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- Работа с учениците
  - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
  - Включване на учениците с висок брой отсъствия в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на Община Гърмен, съвместни инициативи с Регионална библиотека, читалище „Изгрев“ с. Рибново и др.
  - Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.
- Работа с родителите
  - Организиране на родителски срещи
  - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности.
  - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
  - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
- Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал
  - Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на дневник на паралелка I – XII клас, образци на писма до родители и

институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация, преминаване изцяло на електронен дневник и др.).

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване и намаляване на броя отсъствия на училище чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици с висок брой отсъствия чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система поради голям брой отсъствия.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
  - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
  - брой санкционирани ученици за отсъствия;
  - брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
  - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
  - учебници на учениците от I – VII клас;
  - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
  - стипендии – ученици след завършване на основно образование

3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за намаляване на отсъствията от училище.	Директор	30.09.2023г.
1.2. Приемане на политики и мерки за намаляване на отсъствията от училище	Директор	30.09.2023г.
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици с висок брой отсъствия, съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор, ЕПЛР	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки - индивидуална работа с родители на ученици с висок брой отсъствия	Класни ръководители	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за намаляване на отсъствията на ученици.	Класни ръководители	30.09.2023г.
1.6. Включване на учениците с висок брой отсъствия в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси, благотворителни дейности и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране;	Ръководители на групи, учители, ЗДУД	През учебната година

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1.Организиране на родителски срещи във връзка с отсъствия на учениците по време на местни тържества – вечери, сюнети, сватби и др.	Класни ръководители, ЗДУД	През учебната година.
2.2.Проверка на класните ръководители и учителите в групи за ЦДО за спазването на задълженията, поределени в чл.208 и чл.210 от ЗПУО.	Класни ръководители, ЗДУД	Ежеседмично
2.3.Информирание и анализиране на причините за неуважителните отсъствия на ученици	Класни ръководители, ЗДУД	Ежеседмично
2.4.Срещи с представители от местната администрация, кметове, съветници, читалищни настоятелства, неправителствени организации, религиозни институции и общности др. за регламентиране на дните и датите, през които да се организират мероприятия, празници, сватби, общоселски събирания и др., за да не влияят на посещаемостта на учениците в училище.	Директор ЗДАСД	През учебната година.
2.5.Регламентиране на участието на ученици и учители в местни мероприятия, тържества и др. чрез предварително уведомяване и съгласуване с директора.	Класни ръководители ЗДУД	През учебната година.
2.6.Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с висок брой отсъствия; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Главен учител	Съгласно плана за квалификация
2.7.Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.	ЗДАСД	През учебната година
2.8.Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 33 от 15.02.2013 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	изградена комисия, счетоводител	През учебната година
2.9.Консултиране на учениците с висок брой отсъствия и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма	Педагогически съветник,	През учебната година

на обучение.	ЗДУД	
2.10.Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 15-то число на месеца
2.11.Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	ЗДАСД	До 4-то число на месеца
2.12.Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	ЗДАСД	Уч. 2023/2024 г.
2.13.Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, обществен съвет, ЗДУД	През учебната година
2.14.Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	ЗДУД	Ежемесечно
2.15.Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	ЗДУД	Ежемесечно
2.16.Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Педагогически съветник, Ресурсен учител ЗДУД	През учебната година
2.17.Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално	Класни	При

Програма за намаляване броя на отсъствията на учениците

подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	ръководители ЗДУД	необходимост
2.18.Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители, ЗДУД	При необходимост
2.19.Въвеждане на електронни медицински бележки.	МОН	01.10.2023г.